

(РЕВИЗИРАНА) ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ АРУША

Декларация на Съвета за митническо сътрудничество относно доброто управление и интегритета в митниците

СЪВЕТЪТ ЗА МИТНИЧЕСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО,

КАТО ОТБЕЛЯВА, че митническите администрации по света изпълняват редица важни задачи от името на своите правителства и допринасят за постигането на национални цели като събираемост на приходите, закрила на обществото, улесняване на търговията и защита на националната сигурност;

КАТО ПРИЕМА, че интегритетът е важен въпрос за всички нации и за всички митнически администрации и че наличието на корупция може сериозно да ограничи възможностите на митниците да изпълняват ефективно своите функции. Негативните въздействия на корупцията могат да бъдат:

- отслабване на защитата на националната сигурност и обществото;
- изтичане на приходи и измама;
- намаляване на чуждестранните инвестиции;
- нараснали разходи, които в крайна сметка се поемат от обществото;
- поддържане на бариери за международната търговия и икономическия растеж;
- спадане на общественото доверие и доверието спрямо правителствените институции;
- спадане на равнището на доверие и сътрудничество между митническите администрации и другите правителствени структури;
- спадане на нивото на доброволно спазване на митническите закони и правила; и
- нисък дух на персонала и чувство за екипност.

КАТО ОТЧИТА, че борбата с корупцията може да се води ефективно само като част от общите усилия на национално ниво;

КАТО ПОТВЪРЖДАВА, че за всички правителства отсъствието на корупция в митниците трябва да бъде приоритет. Това изисква твърда политическа воля и траен ангажимент за борба с корупцията;

ДЕКЛАРИРА, че ефективната национална програма за интегритет в митниците трябва да отчита следните ключови фактори:

1. Ръководство и ангажимент

Основната отговорност за предотвратяването на корупцията носи ръководителят на митниците и управленския екип. Необходимостта от високо ниво на интегритет трябва да бъде подчертавана, а борбата с корупцията следва да бъде водена в дългосрочен план. Ръководителите на митниците и служителите с надзорни функции трябва да възприемат ролята на лидери и да поемат подходящи отговорности, както и съответна отчетност за поддържането на високо равнище на интегритет във всички области на митническата дейност. Ръководният персонал в митниците следва да бъде ясен и недвусмислен център на интегритета и да показва, че спазва както буквата, така и духа на Кодекса за поведение.

2. Регулаторна рамка

Митническите закони, правилници, административни указания и процедури трябва да бъдат уеднаквени и максимално опростени, за да може митническите формалности да се осъществяват без излишни затруднения. Този процес включва приемането на международни конвенции, други инструменти и установени стандарти. Митническите практики трябва да бъдат преразгледани и развити отново, за да се елиминира бюрокрацията и да се ограничи ненужното дублиране. Равнищата на митата трябва да бъдат намалени, когато това е възможно, а изключенията от стандартните правила да бъдат възможно най-малко. Системите и процедурите трябва да бъдат в съответствие с ревизираната Международна конвенция за опростяване и уеднаквяване на митническите процедури (Ревизираната конвенция Киото).

3. Прозрачност

Клиентите на митниците имат право да очакват висока степен на сигурност и предсказуемост в своите отношения с митниците. Митническите закони, правилници, процедури и административни указания трябва да бъдат публични, леснодостъпни и прилагани по единен и последователен начин. Базата, на която ще бъдат упражнявани специални правомощия, следва да бъде ясно определена. Трябва да бъдат установени механизми за обжалване и административна проверка, които да позволяват на клиентите да оспорват или да поискат преглед на решенията на митницата. Трябва да се създадат устави за обслужване на клиентите или стандарти за изпълнение, които определят нивото на услугите, което клиентите могат да очакват от митниците.

4. Автоматизация

Автоматизацията или компютъризацията на митническите функции могат да подобрят ефикасността и ефективността и да премахнат много възможности за корупция. Автоматизацията може да увеличи нивото на отчетност и да позволи извършването на проверка при последващ мониторинг и преглед на административните решения и служебната преценка. Когато е възможно, автоматизираните системи трябва да бъдат конфигурирани, така че да намалят до минимум възможността за неправомерно осъществяване на служебна преценка, контакта лице в лице между митническия персонал и клиентите, както и физическата обработка и прехвърляне на финансови средства.

5. Реформа и модернизация

Корупцията обикновено съществува в случаите, когато се прилагат остарели и неефикасни практики и когато клиентите имат стимул да се опитат да избегнат бавни или утежнени процедури като предложат подкуп или заплатят такси за улесняване. Митническите администрации трябва да реформират и модернизират своите системи и процедури, за да се елиминират всички евентуални преимущества, които биха могли да се получат посредством заобикалянето на официалните изисквания. Подобни инициативи за реформа и модернизация трябва да бъдат обхватни по своето естество и да се фокусират върху всички аспекти на митническите операции и дейности. Ревизираната конвенция Киото осигурява солидна основа за сравнение за всички подобни инициативи.

6. Одит и разследване

Предотвратяването и контрола на корупцията в митниците може да се подпомогне от прилагането на набор от подходящи механизми за мониторинг и контрол като програми за вътрешна проверка, вътрешен и външен одит, разследване и режими на съдебно преследване. Подобни режими трябва да постигат разумен баланс между позитивни стратегии за насърчаване на високи равнища на интегритет и репресивни стратегии, насочени към идентифицирането на случаи на корупция и към наказването или съдебното преследване на уличения персонал. Служителите на митниците, клиентите и широката публика трябва да бъдат насърчени да докладват за прояви на корупция, липса на етика или незаконни действия, а когато има подобна информация, тя трябва да бъде разследвана бързо и цялостно, като източниците ѝ бъдат защитени. Когато има основания за широкомащабни или сложни разследвания или става въпрос за администрации, в които корупцията е широко разпространена, трябва да се потърси помощта на независими антикорупционни агенции.

7. Кодекс за поведение

Ключов елемент на една ефективна програма за интегритет е разработването, издаването и приемането на обхватен кодекс за поведение, който посочва в практични и недвусмислени правила какво трябва да бъде поведението на всички митнически служители. Трябва да бъдат определени наказания за неспазването им, които да съответстват на сериозността на нарушението и да бъдат подкрепени от съответни административни и законови разпоредби.

8. Управление на човешките ресурси

Прилагането на добре обосновани политики и процедури за управление на човешките ресурси играе водеща роля в борбата срещу корупцията в митниците. Практиките за управление на човешките ресурси, които са доказали своята ефикасност при контролирането или премахването на корупцията в митниците, включват:

- осигуряване на достатъчни заплати, друго възнаграждение и условия, за да може митническите служители да поддържат приличен стандарт на живот;
- набиране и задържане на персонал, който има и може да поддържа високи стандарти на интегритет;
- осигуряване на процедури за избор и повишение на персонала в зависимост от заслугите, без пристрастност и протезиране;
- гаранции, че решенията за разпределението, ротацията и преразпределението на персонала отчитат необходимостта от премахването на възможностите на митническите служители да заемат чувствителни длъжности за дълги периоди от време;
- осигуряване на адекватно обучение и професионално развитие на митническите служители при набирането им и по време на тяхната кариера, за да се насърчава и засилва непрекъснато важността на поддържането на високи етични и професионални стандарти;
- и
- прилагане на подходящи системи за оценка и управление на изпълнението на служебните задължения, които укрепват добрите практики и които поощряват високи равнища на личен и професионален интегритет.

9. Дух и организационна култура

Корупцията е най-вероятно да възникне в организации, в които духът или чувството за принадлежност към един екип са ниски, а митническият персонал не изпитва гордост от репутацията на своята администрация. Митническите служители ще поддържат интегритет, ако колективният дух е висок, а практиките за управление на човешките ресурси - честни и съществуват разумни възможности за развитие и напредък в кариерата. Служителите на всички нива трябва да бъдат включени активно в антикорупционната програма и трябва да бъдат насърчавани да възприемат съответното равнище на отговорност за интегритета на администрацията.

10. Отношения с частния сектор

Митническите администрации трябва да насърчават поддържането на открити, прозрачни и продуктивни отношения с частния сектор. Отделните групи клиенти трябва да бъдат стимулирани да възприемат подходящо ниво на отговорност и отчетност за проблема и за определянето и прилагането на практически решения спрямо него. Сключването на Меморандуми за разбирателство между митниците и частния сектор са много полезни в тази насока. По подобен начин разработването на кодекси за поведение на частния сектор, които ясно определят стандартите на професионалното поведение, могат да дадат добър резултат. Наказанията за корупционно поведение трябва да бъдат съразмерни, за да възпрат групите клиенти да предлагат подкупи или такси за улесняване, за да получат преференциално отношение.

Ние, членовете на Съвета за митническо сътрудничество, призоваваме митническите администрации да прилагат цялостни и устойчиви планове за действие в областта на интегритета, които се основават на ключовите принципи, посочени по-горе; призоваваме също така правителствата, бизнес сектора и членовете на международната общност да подкрепят митниците в борбата с корупцията.

Съставена в Аруша, Танзания, на 7-я ден на месец юли 1993 г. (81/82-ра сесии на Съвета) и ревизирана през юни 2003 г. (101/102-ра сесии на Съвета).